KARİKATÜR

NAZİZMİN ÖLÜM ÇANI ÇALINIYOR!

ASRÎ DON KİŞOTLA YAMAĞI...
— İşte geldik, gidiyoruz, Şen olasın Halep şehri!..

ANKARA MEKTUBU

ÇAYA ÇORBAYA DAİR:

Balıkpazarından geçersiniz bağırırlar:

— Çaya, çorbaya limon!.

Akıllı geçinenler nasihat ederler:

— Çayı görmeden paçaları sıvama!.

Köylü şarkı söyler:

— Aman da gelin, vay gelin çaydan mı geçtin?..

Yanakların al al olmuş konyak mı içtin?..

Kasabalı türkü çağırır:

— Çaya indim çizme ile belâlım
Yar bulamadım gezme ile...

Şehirlinin dilinde yirmi otuz senedir şu nakarat:

— Çaydan geliyorum, çaya gideceğiz...

Kadınlara süs püs, eglence olsun; fakat erkekler bu çaylarda boğulsalar gerek. Öyle ya, çay siyah yahut koyu renkli ipekli elbiseler, siyah şapka ve ayakkabı ister. Bittabi, bu takım öyle üst üste beş on defa giyilemez; gelsin masraf, gitsin para...

Medenî olmasına medenî, hoş ve kibar olmasına hoş ve kibar, amma, şu masraf yok mu masraf; onun gözü kör olsun yoksa...

Çayı böyle olduğu gibi çorbası da böyle; elbise ister, giyim kuşam ister. Fakat bu, zannetmeyiniz ki yeni bir şeydir. Eskidenberi toplantılar, ziyafetler süslenmek ve binaenaleyh masraf ister.. Hoca merhumun kürk hikâyesi bunun tarihte iyi bir misalidir. Daha o zamanlar bile kılıksızlara ziyafetlerde itibar yokmuş ki şimdi olsun. Çıplakların yeri korsan gemileridir. Ha, kış diye unutmıyalım; bir de plâjlar...

YİNE LODOSA DAİR:

Bu sene İstanbula lodos tarafından gözdeğdiler. Geçenlerde de yazmıştım ya, hava biraz sıcakça esti mi bende bir çarpıntıdır başlıyor; şey, yani korkudan... Herkese de böyle tesir ettiğine şüphem yok. Fakat âlem korktuğunu saklamasını biliyor.

Geçen hafta kardan evvel bir gün gündüz hava yine şiddetli bir lodos yapmıştı ya, bütün Kadıköylülerle randevu vermiş gibi akşam üzeri Köprünün Üsküdar iskelesinde birleştik. Poyrazı bilmem ama, lodosa karşı içimizde pek cesur geçinen Mühendis Profesör Fuad Şarman'ı da orada bulmayayım mı?

— Ne o üstad, dedim, sen de mi?

Sayın profesör hiç bozmadı ve cevap verdi:

— Ne zannettiydin, lodostan mı korktum? Yok canım, ben senede bir kaç defa Üsküdar yolunu tercih eder ve Karacaahmetten geçerken burada yatan geçmişlere fatiha okurum da...

BU DA BİR ACAİP DERT:

İstanbul vapurlarının içi seyyar kahveci dükkânından farksız birer hale geldi. Beyazlar giyinmiş ahiret mübaşiri kılıklı bir takım insanlar başımıza dikiliyor:

— Çay, kahve!..

Lâ havle... Aldırmıyorsunuz, yine bağırıyor. Görmemezliğe geliyorsunuz, bu sefer elindeki tepsiyi yüzünüze âdeta dürterek yine bağırıyor:

— Çay, kahve!..

Ters bakıyorsunuz anlamıyor, elinizle red işareti veriyorsunuz, görmemezliğe geliyor, nakarat devamda:

— Çay, kahve!...

Nihayet bağırıyorsunz, bu sefer de o size hiddetli hiddetli bakıyor.

Anlıyalım; eğer vapurlarda çay kahve içmek mecburî vaziyete geldiyse bari evde içmiyelim, çünkü fazla gelecek.

Hem kahve, ekmek gibi zarurî havayiçten değildir ve rastgele içilmez. Herkesin; kahvesinin miktarına, şekerinin azlık veya çokluğuna, az veya çok kaynamışlığına göre bir kahve kıvamı vardır. Kahve deyince, bu, kahvecinin keyfine ve cömertliğine kalmış bir şey demek değildir; içmiyeceğim vesselâm... Deniz yolları idaresi İstanbul halkını bu beyaz mübaşirli kara belâlardan kurtarsın ne olur?..

Zaparta

YENİ ZAMANLAR

Kızla önceden mercimeği fırına vermişlerdi. Sonra da evlenmeğe karar verdiler. Delikanlı, hatırı kırılmasın diye kızı babasından istemeğe gitti.

— Kızınızla evlenmeme müsaade eder misiniz efendim?

Baba derin bir heyecanla göğüs geçirdi. Demek artık kaynata olacaktı:

— Siz istedikten sonra, hay hay yavrum!. dedi. Allah mesut etsin!..

Sonra kendini tutamıyarak ilâve etti:

— Hani kızım diye söylemiyorum, doğrusu çok iyi bir kadına düşüyorsun!.. On parmağında on marifet... Çok da güzeldir, biliyor musun?.

Damat namzedi pişkin pişkin cevap verdi:

— Bilmez olur muyum hiç?!. Hele göbeğinin üstünde üzüm büyüklüğünde bir siyah beni var, şaheser!..

KADIN ŞAPKASI

Genç bir kız bir şapkacının yanına çırak girdi. Açıkgöz bir çocuktu. Her şeye dikkat ediyor, ustasından sanat kapmağa çalışıyor, anlamadığını, bilmediğini soruyordu.

Bir gün ustasına:

— Kadın şapkaları neden yapılır? diye sordu.

Ustası bu istidatlı ve zeki çırağına bilgince bir cevap verdi:

— Bir şeyin ne olduğunu, neden yapıldığını düşünmeğe lüzum yok. Eğer bir kadın onu alıp başına korsa bil ki şapkadır!.

HUSUSİ HAYATLARINDA
HÜKÜMDARLAR
Bu eser, bugünkü dünya kıraliarının hayatı hususiyetlerini ve saraylarının içyüzünü bütün inceliği ile anlatmaktadır. Hüseyin Cahit Yalçın'ın dilimize çevirdiği bu eser senenin en meraklı kitabıdır.
İki cilt olarak çıktı.
Her cildin fiatı 125 kuruştur
YEDİGÜN NEŞRİYAT

No. 476 CİLT: 19 SENE: 10 FİYATI 15 KURUŞTUR 8 ŞUBAT 1945

Karikatür

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ MİZAH MECMUASIDIR

ÜÇLER KONFERANSI SULH ŞARTLARINI HAZIRLIYOR :

Naziler — Çok büyük, biz bunu yutamayız...
Müttefikler — Nasıl olur, bir zamanlar dünyayı bile yutmağa kalkışmıştınız!..

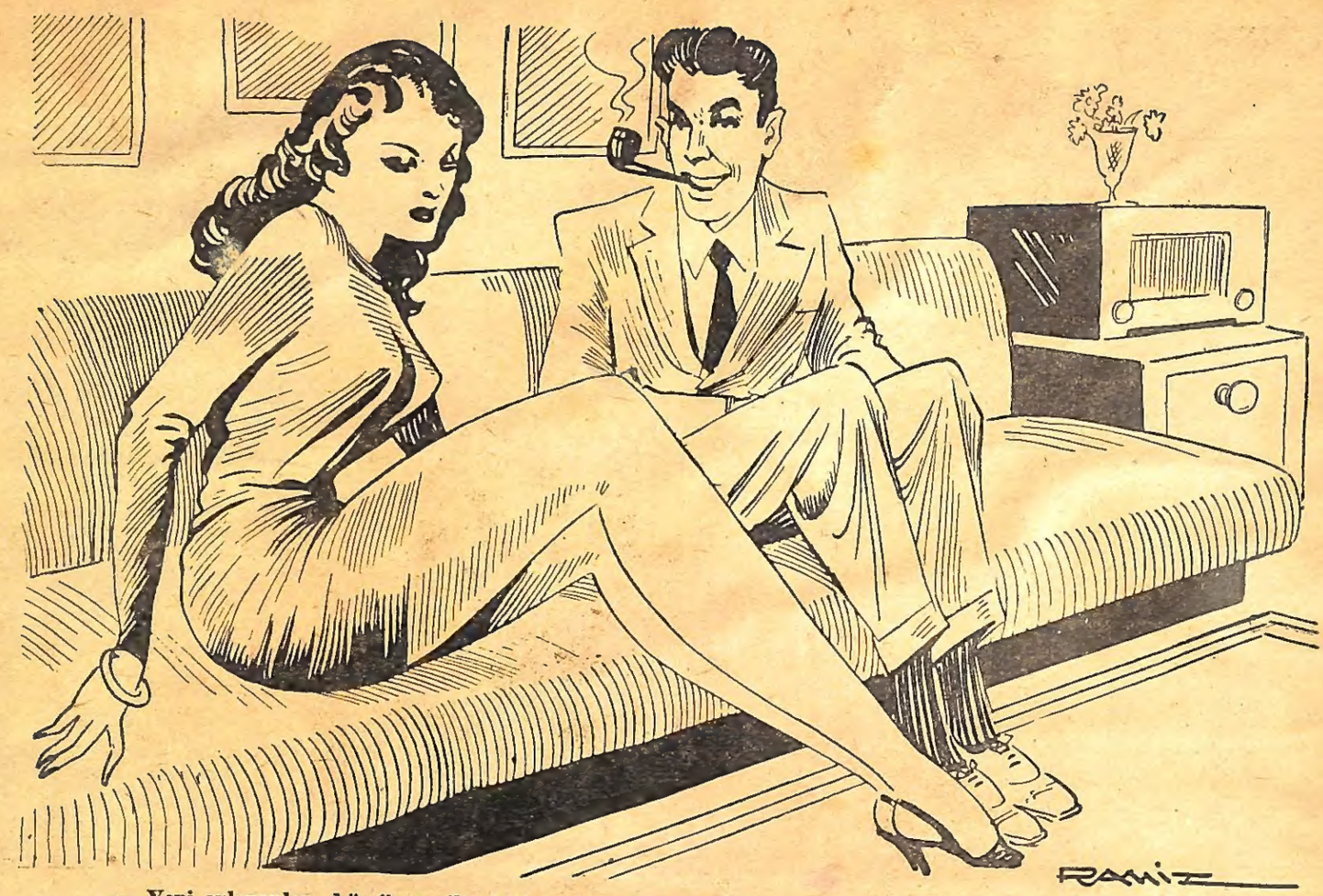

— Yeni evlenenlere kömür verilecekmiş neden acaba?..
— Aile soğukluklarının önüne geçmek için olacak!

Hacı ağa — Sizde terbiyeli ne var?
Garson — Yemeklerden kereviz, müşterilerden de siz varsınız!..

Emniyet Sandığının Kolaylıkları

Zaman zaman dehşet saçıcı sirenlerile tramvayları, otomobilleri durduran, halkı paniğe uğramış ördek sürüleri gibi âdeta kanatlanmış bir halde oraya buraya koşturan beyaz renkli hasta ve yaralı otomobillerine **Cankurtaran** ismi verilmemiş olaydı bunun bizim eski ve emektar **Emniyet Sandığı**'na verilmesini teklif ederdim. Hattâ bunu "Can, namus ve saire kurtaran,, tarzında bir uzun terkip şekline sokmak da yanlış olmazdı.

Atalarımız **Hızır aleyhisselam** diye, aşağı yukarı Noel baba tipinde sakallı ve külâhlı bir yardımcıya inanırlar, darda kaldıkları ve her hangi bir tehlikeye düştükleri zaman: "Yetiş ya Hızır!,, diye bağırırlardı. Kendilerine beklenmez bir zamanda yardımda bulunanlar için: "Hızır gibi imdadımıza yetişti!,, derlerdi.

Bizim Emniyet Sandığı her halde yarım asırdan fazla olması lâzım gelen kuruluş tarihindenberi İstanbullular için bu Hızır aleyhisselâmın ta kendisi olmuştu. Şu küçük farkla ki Hızır, doktorların bazı küçük gönüllüleri gibi, sıkıntı zamanında kendini çağıranların evlerinde imdadına yetişirdi ve yardımları için bir karşılık talep etmezdi. Emniyet Sandığının ondan farkı, yardım muamelesini – yine doktorların meşhurları gibi – Cağaloğlundaki dairesinde yapması ve ufak bir faiz ücretile beraber bir rehin istemesi idi ki bu da gayet tabii idi. Çünkü ödünç para vermek için insanın ayağına gelen hayır sahibi dünyada görülmemiş şeydir. Rehinsiz para vermek meselesine gelince, eğer Emniyet Sandığı insaniyeti bu dereceye kadar ileri götüreydi iki senede dairesindeki eşyayı haraç mezat satar ve kendisi baş vuracak bir emniyet sandığı arardı

* * *

İstanbulun hattâ hali vakti yerinde ailelerinin benim nesle mensup eski çocukları arasında bu Emniyet Sandığına ait hatıraları olmayan bilmem var mıdır? Evde ve hattâ konakta dadılar, bacılar, ahçılar, ayvazlar yolunda... İç gelinleri, güveyleri ve onların akrabaları her akşam sofraları Ramazan softaları iftarlarına çeviriyor. Fakat zaman zaman evin büyük efendisinde veya hanımında acaip bir sinirlilik ve titizlik beliriyor. Defterler, pusulalar ve çetelelerle her gün kapıya gelen zerzevatçı-

— Sayın okuyucular, siz şimdi benim için tramvaydan inmiş, yahut pazar günü sinemadan çıkmış bir vatandaş diyeceksiniz, amma bilemediniz. Ben Mısırçarşısından kuponla *beş metre* pazen almaktan *geliyorum!..*

lar, sütçülerle kavgalar çıkıyor. Hizmetçilerin cılız ve âcizleri dayak yiyerek, biraz dişlileri bilâkis efendiyi, hanımı dayakla tehdit ederek konağı terk ediyorlar ve yerlerine başkaları geliyor.

Bunlar yalnız konaklarda değil büyük devletlerde bile zaman zaman kendini gösteren ekonomik buhranlardır ve muhakkak ki bir zaman sonra geçerek konak eski halini alacaktır. Yalnız bu buhranın bir daha altından kalkılmaz bir rezalet haline gelmemesi için acele tedbir lâzımdır ki bunların en tesirlisi istikrazdır. "Ateş düştüğü yeri yakar,, derler. Küçük ve fakir ailelerin para buhranları da ötekiler kadar gürültülü olmamakla beraber, onlardan daha az vahametli değildi.

İşte bu suretle her hangi bir sebepten dolayı darda kalan büyük, küçük bir çok aileler, evvelâ Hızırdan ve sair kutsal kuvvetlerden imdat isteyip bir netice çıkmadığını görünce Emniyet Sandığına dayanırlardı.

O zamanlarda Emniyet Sandığına gitme günü bayram merasimleri gibi, ehemmiyetli bir törendi. Aile reisinin Sandığa gireceği sabah evde kavgalar yatışır, yüzler ümitle gülmeğe başlardı. Hele büyük hanımlar sekizer, onar yaşındaki çocukları da gezmeğe götürür gibi giydirerek yanlarına alırlardı. Sandığın ikinci katındaki odalarında emlâk senetleri üzerine muamele yapılır, gözlüklü muhamminler elmas boroşları, roza küpe ve yüzükleri tetkik ederken çocuklar durmadan inip çıkarlar, yandaki fırından alınan simitleri, çörekleri, un kurabiyelerini yerlerdi. Sonra akşama doğru sokağa çıkıldığı zaman eve dönmeden hep bir arada çarşı içindeki börekçi ve mahallebicilere gidilerek daha mufassal ziyafetler verilir. Mercan yokuşundan oyuncaklar, çamaşırlar, hattâ çocuklara hazır elbiseler alınırdı. İşte Emniyet Sandığı böyle bir hayırlı kurum idi ki şimdi Kızılay, Çocuk Esirgeme ve saire gibi müesseselerin yaptıkları hayırlı işlerin bir kısmını kendi başına yapardı.

Sandığa yatırılan elmaslar ve tapu senetlerinden kacta kaçını tekrar dünya gözile görmek mal sahiplerine nasip olurdu? Bu bilinmez. Fakat felâketten ders almayı bilen yahut talih rüzgârı yolunda esen bir kısım insanlarınki muhakkak ki ellerine döner; ötekiler icinse hiç olmazsa mallarını emin bir yerde bilerek bir kaç sene ümit içinde yaşamak tesellisi kalırdı.

Burada bir istitrad açarak merhum Hüseyin Rahminin Emniyet Sandığına ait bir vak'asını anlatmadan geçemiyeceğim: Malûmdur ki Emniyet Sandığı bazı borçluların borçlarını ödemelerini sabır ve sükûnetle bir kaç sene bekledikten sonra rehinlerini haraç mezad satar ve bunun için de gazetelere çarşaf gibi ilânlar verir.

On, on iki yıl evvel Hüseyin Rahmi bu ilânların arasında kendi ismini de görür: Satılık bir roza yüzük; sahibi Hüseyin Rahmi. İstanbulda en aşağı yetmiş seksen Hüseyin Rahmi bulunduğu muhakkak. Fakat bu ismi okuyunca meşhur romancıdan başka hangisi akla gelir? Ertesi günü gazetelerde üstadın şöyle bir tekzibi göründü:

"Borcunu ödemediği için rehin olan roza yüzüğü satışa çıkan Hüseyin Rahminin ben olmadığımı ilân ederim. Allah bana bir roza yüzük ihsan etmemişse de yüzüğünü rehine koyduracak kadar sıkıntıya da sokmamıştır.,,

Ah kim bilir daha ne kadar yıllar yerine koyamıyacağımız sevgili büyük hocamız!

* * *

İşte bu ihtiyar ve hürmetli Emniyet Sandığı son günlerde halka yardım yolunda, yine bir kalkınma yapıyor. Gazeteler bir zamandanberi onun başladığı bir kolaylığın ilânlarile doludur: Sandık artık yalnız büyük mal ve mülkler üzerine değil halı, keçe, kilim gibi ufak ev eşyası üzerine de borç para vermektedir. Demek ki hamalların, hattâ bazan da sahiplerinin sırtında Sandal Bedestenine giden halı ve saire bundan sonra Emniyet Sandığına akın edecektir. Sandığın yakında muameleyi genişleterek daha başka ev eşyasını kabule başlaması da memuldür: Pencere perdeleri, yatak yorgan ve çarşafları, yemek tencereleri, mangallar, mutfak kürekleri, maşaları vesaire...

Ev eşyasının rehine gittiğini görmek aile babaları için gerçi hazindir. Fakat ne yaparsın ki zaman o zaman değildir. Sonra bu eşyadan bir kısmı zaten beyhude süs gibi kalmıştır. Öyle ya şeker, yağ, un olmadıktan sonra helva tenceresi yeni kadın şapkalarına model olmaktan başka neye yarar? Kömür olmadıktan sonra mangala ve maşaya bakarak beyhude dertlenmekte mâna var mı?

İnsanın keçesinin, kiliminin Emniyet Sandığına gitmesi çoluk çocuklarından birinin soğuk veya ilâçsızlıktan mezara, kendinin yeisle bir halt ederek mahkemeye ve hapse gitmesinden elbette hayırlıdır.

Karikatür

Müdür — Ben dışarıya çıkıyorum, yokluğumu belli etme!.
Odacı — Merak etmeyin, gelenlerin hepsini bugün git, yarın gel, diye savarım!..

Kimse Duymasın

KARŞILIKLI

Şair Orhan Veli bir köşe başında ayakkabısını boyatıyordu. Boyacı küçük, sevimli bir çocuktu. Genç şair, bu küçük boyacıyı dikkatle gözden geçirdi. Zavallının yüzü gözü kir içinde idi. Saçları kirden tutam tutam olmuştu.

Çocuğun haline acıdı. Boya işi bittikten sonra cebinden bir lira çıkarıp uzattı:

— Al bu parayı da hamama git, güzelce yıkan!

Boyacı parayı memnuniyetle aldı, küçük boya sandığının gözünü çekip oradan bir elli kuruşluk çıkarıp Orhan Veliye uzattı:

— Al ağabey, sen de benden bir traş ol !.

PAZARLIKLA

Kadının biri günah çıkartmak için papaza gitti. Epeyce yoldan çıkmış bir kadıncağızdı. Fakat bütün günahlarını değil de ufak tefek bazı kusurlarını söyledi.

Kadının bu yoldaki şöhretini duymuş olan papaz:

— Daha başka büyük günahların yok mu? dedi.

— Siz hele şu küçük günahların duasını yapın. Allah affederse o zaman daha büyüklerini de söylerim. Yoksa boş yere ne sen mahcup ol, ne de ben rezil olayım!.

BETERİN BETERİ VAR

Semt klübünde başlı başına bir şöhretti. Herkes onu Türkiye şampiyonu olamasa bile İstanbul şampiyonu olacak sanıyordu. Fakat ilk büyük müsabakada keppaze oldu.

Ertesi gün arkadaşlarından biri:

— Yahu, dedi, dünkü yarışta otuz kişi arasında sonuncu gelmişsin. Senden böyle bir netice beklemezdik!.

Beriki gayet pişkin bir tavırla:

— Buna da şükret! dedi. Netice daha fena olabilirdi!

— Bundan daha fenası olur mu gözüm?!.

— Elbette!.. Ya yarışa elli kişi girseydi?.

Doktor Göbels en son dakikasında kullanmak üzere yanında zehir taşıyormuş!

Göbels — İşte bu propaganda değil!

ÇAMDEVİREN

Tâbi — Muharrir

Bir esere gitse de altı aylık emeği,
Zor çıkar muharririn bir haftalık yemeği!

Hakkını almak için uğrar da kitapçıya
Aldığını bırakır karşıki kebapçıya!

İki yaprak basanlar Ankara caddesinde
Servetçe, azametçe Karunlar raddesinde!

Ciltlerle eser veren muharrire gelince
Gezer durur bir lokma, bir hırka meselince!

Apartıman boyunda yazar biri romanlar,
Öbürü her romandan kurar apartımanlar!

Başka yerde muharrir, tâbiin efendisi;
Bizde bey de, paşa da kitapçının kendisi!

Matbaaya, kâğıda tomarla para verir;
Muharrire bir onluk uzatırken ürperir!

Dehâsını sızdırıp gürül gürül adamlar,
Dâhilerin cebine nazla, niyazla damlar!

Hakkı var yerden göğe kadar Burhan Feleğin:
Muharririn serveti cebindedir yeleğin!

KRAVAT MI, ADAM MI?

Beyoğlunun büyük tuhafiye mağazalarından birine genç bir bayan girdi. Satıcı kızlardan birine:

— Nişanlım için bir kravat istiyorum!

Dedi. Satıcı kız sordu:

— Ne biçim bir şey?.

— Nişanlım mı, uzun boylu, gür saçlı, enteresan bir tip!.

ADAMINA GÖRE

Eve bir erkek misafir gelmişti. Küçük Oğuz da biraz sonra odaya girdi. Misafir çocuğu görünce yanına çağırdı:

— Gel bakayım küçük!. Senin adın?

— Oğuz!

— Kaç yaşındasın!.

Oğuz annesine dönüp sordu:

— Bu amca tramvay biletçisi mi anne?

— Hayır!. Neden sordun oğlum?

— Yaşımı ona göre söyliyeceğim de!.

ORTAKLAR:

Hizmetçi — Apartımanımızda yerler parke mi? Kalorifer, sıcak su, buz dolabı, telefon var mı?

Bayan — Hepsi var... Çalışacak mısın?

Hizmetçi — Bir de beyinizi göreyim... Beğenirsem karar veririm!..

Akıl Hocası

Kadıköyde S. F. :

"1. Arkadaşlarımdan birine büyük ikramiye, diğerine de otobüs çarptı, ikisi de oynattılar. Sayın Mazhar Osmana gitmeden sizin aklınızı toptan pazarlıkla satın almak istiyorlar. Hava parası hariç, kaça?..

2. Güzel artistler her hangi bir kazaya karşı kıymetli yerlerini sigorta ettiriyorlar... Siz de âleme dağıta dağıta nihayet bir gün sıfırı tüketeceğinize göre aklınızı sigortaya koysanız nasıl olur?„

CEVAP :

1. Oynattıklarını söylediğiniz adamlarla pazarlığa girişirsek biz de oynatmış olmaz mıyız?

2. Biz, aklımızın sermayesine dokunmadan, faizi ile idare ediyoruz... Resülmal tehlikeye girmedikten sonra sigortaya ne hacet!

★

Adapazarında K. A. :

"İki arkadaş ayni mektepten çıktık. O oldu edebiyatçı, ben oldum zerzevatçı... Neden?„

CEVAP :

Arada büyük bir fark yok: Arkadaşımız bağla bostanın nezareti ile meşgul, siz de ticareti ile...

★

Çankırıda N. E. :

"1. Hocam! Cevap gelmedi, kızı da, aklı da kaçırdık...

2. Kaçan kız bende... Fakat aklım nerede?„

CEVAP :

1. Sükûtumla sizi iki baş ağrısından kurtardığıma memnunum...

2. Biraz bekleyin: Kız gitsin; aklınız avdet eder.

★

Bursada A. E. M. :

"1. Annem, iyi kötü, ne yapsam bana kızıyor... Kendisini nasıl memnun edeyim?

2. Sevdiğim gencin beni alacağına bir türlü inanmıyorum... Kendisini nasıl deneyim?„

CEVAP :

1. Eğer dul ise annenize, değil ise kendinize bir eş bulmak suretile...

2. Böyle tecrübeler tehlikelidir... Cereyana kapılmanızdan korkulur.

★

Semti meçhulda C. E. :

"1. Saçlarıma çok meraklıyım. Onlarla fazla meşgul olduğum için annem kızıyor amma görenler de beğeniyor... Acaba her iki tarafı nasıl memnun edebilirim?

2. Kardeşimin iki çocuğu var. Küçüğü bana benziyor, büyüğünden daha çok seviyorum... Sebebi nedir?„

CEVAP :

1. Saçlarınız güzelse meşgul olmaya hacet yok: "Saçların şiiridir perişanlık!„ deyip onları kendi haline bırakın... Hem annenizi memnun edersiniz, hem de hayranlarınızı!

2. Küçüğe baktıkça kendinizi aynada görür gibi oluyorsunuz da ondan!

★

Ezinede M. S. :

"İki sene evvel annemle babam ayrıldılar. Şimdi ikisi de kendilerine başka birer eş bulmuşlar... Hangisinin yanına gitmemi münasip görüyorsunuz?

CEVAP :

Hiç birinin yanına... En iyisi siz de kendinize bir eş bulup, onun yanında yerleşin!

★

Gölcükte F. B. :

"1. Bana akıl fukarası diyorlar, size nasıl uyayım?

2. Köy kızları ya subay, ya şehirli diyorlar... Neden?„

CEVAP :

1. Adınızı fukaraya çıkarmamalıydınız... Bundan sonra akıl zengini olsanız bile, sonradan görme, derler!

2. Şehirli olup olamıyacağınızı kestiremem amma subay olmak elinizdedir.

Akıl hocası

— Bu sabah bir yankesici beni çarpacaktı. Karımın sayesinde kurtuldum.
— Karın yanında mı idi?
— Hayır, sabah evden çıkarken cebimde ne var ne yok hepsini almıştı!

BİZİM PROFESÖR

Bizim profesör yazı yazıyordu. Pencerenin önünde bir yahudi satıcı belirdi:

— Ayde, ne alâ iyneler, makaralar, kordelâlar, düğmeler!..

Profesör durdu, herifin geçip gitmesini bekledi. Fakat adam gidicilerden değildi. Sinirlendi, pencereyi açtı. Yahudi bunu görünce daha iştahlı bağırmağa başladı:

— Buyurun bayim!.. Yaka düğmeleri, firketeler, kopçalar!.

— İstemez! Bir şey istemez!.. Çekil git şuradan!.

— Makaralar, iğneler!.

— İstemez!

— Kordelâlar!

— Git herif!.

— Düğmeler, lâstikler!.

— Herif çekil... Başım ağrıdı!.

— Nevrozinler, kininler!..

Profesör deli olacaktı. Kaşlarını çatarak bağırdı:

— Ama şimdi polis çağıracağım!..

Yahudi yılmadan bağırmasına devam etti:

— Ne alâ da düdüklerim var!.

SONU KÖTÜ

İki eski arkadaş yolda karşılaştılar:

— Oooo!... Maşallah!..

— Maşallah!.

— Nasılsın bakalım? Ne iş yapıyorsun?.

— Pek iyi değil. Eşya satıp geçiniyorum.

— Daha ne istiyorsun ayol?!. Şimdi eşya para ediyor. Çok şükür milletin de parası çok. Her halde iyi para kazanıyorsun!.

— Evet ama git gide evde satılacak eşya kalmıyacak!.

— ı!...

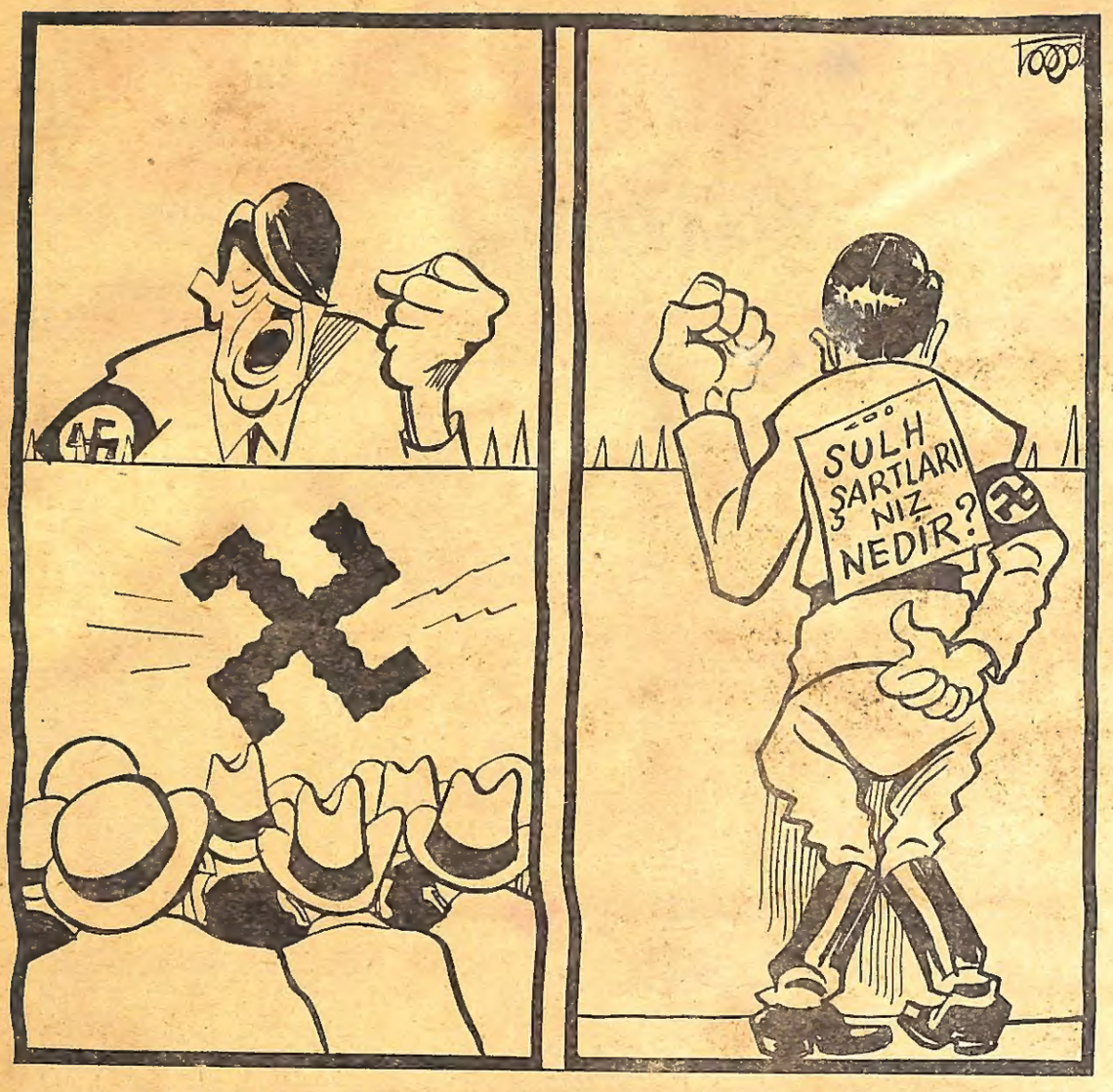

— Bir kişi kalmayıncaya kadar harp edeceğiz!..

— Der, der ya, kulak asma!..

Hikâye

BEŞLERE DİKKAT

Daha lisede talebe idim. Bir kaç arkadaş bir toplantıya gitmiştik. Yenilmiş, içilmiş, dans edilmiş, eğlenilmişti. Hoplayıp zıplamaktan usanıldığı zaman iş zekâ oyunlarına, bilmece ve bulmacalara dökülmüştü. Bu arada kadıncağızın biri sözde fala bakmıştı.

Bir daha yüzünü hiç görmediğim halde bugünkü gibi aklımdadır. İnce uzun boylu, kırmızıya yakın sarı saçlı, duru beyaz tenli bir kadındı. Düşük yanaklı bir yüzü vardı. Kaşları yoktu; yerine kalemle çekilmiş iki kumral çizgi görünüyordu.

Teker teker anlatsam çirkin zannedeceksiniz. Fakat garip değil mi, güzeldi!. Belki de bütün güzelliği gözlerinde ve konuşmasında idi. Çok mânalı, derinden bakan ve zekâ parıltılarile yakamozlanan gözleri hakikaten çok güzeldi. Konuşmasındaki tatlılık, hele gülüşündeki hususiyet!

Ben de lâfı uzattım durdum. Anlatacağım hikâyenin bu kadınla uzun boylu bir alâkası yok. Genç ve güzel her yerde her zaman görmediğimiz acaip tipli kadınlardan biriydi işte!.

Efendim, bu kadıncağız, eğlence olsun diye sözde fala bakmıştı. Böyle şeylere inananlardan değildim. Fakat inanmayışım her halde falın kendisine değil de falcılara imiş ki bu kadının sözleri benim üzerimde büyük bir tesir bıraktı. Başka dediklerini hemen unutmuştum ama bir sözü yıllarca aklımdan çıkmadı:

— Beş sayısına dikkat ediniz! Bu sayı sizin hayatınızda mühim bir rol oynıyacaktır. Saadetiniz bu sayıya bağlı. Beşe dikkat ediniz!..

O günden sonra sayılara dehşetli dikkat eder oldum. Sinemada, tiyatroda, plâjda bilet alırken hep beşli localara düşmeğe gayret ediyordum. Beş kuruşluklar, beş liralıklar benim için para olmaktan çıkmış, âdeta kutlu birer hazine olmuştu. Randevularım saat beşte, yeni teşebbüslerim ayın beşinci günleri idi. Hele ailemizin hâtıra defterini karıştırırken beşinci ayın beşinci gününde doğmuş olduğumu öğrendiğim zaman sevinçten çılgına dönmüştüm. Çünkü yıl dönümlerim de bu uğurlu sayıya bağlanıyordu.

Bu beş hastalığı bende tamam beş sene sürdü. Doğrusunu isterseniz zarardan başka hiç bir faydasını görmedim. Çünkü ayın beşinci, on beşinci, yirmi beşinci günleri, hele bütün mayıs ayı heyecandan elim ayağım tutmaz, bir işe yaramaz oluyordum.

Liseyi bitirdikten sonra Üniversiteye girmiş, fakat Hukuk Fakültesinde karar kılıncaya kadar beş fakülte değiştirmiştim. Zaten artık her işimin ancak beşinci defasında tutacağına inanıyor, ilk giriştiğim işlerde muvaffak olmamın imkânsızlığına adam akıllı inanmış bulunuyordum.

Gülecek, inanmıyacaksınız; asıl sevgilimi bir an evvel bulabilmek için ilk dört nişanlımdan bu inanç ile çabuk çabuk ayrılmıştım. Bu ilk dört nişanlının sırasını savdıktan sonra beni saadete ulaştıracak olan beşinciyi beklemeğe başladım.

Fakat o zamana kadar adım hercaiye çıkmış, kısmetlerin arkası kesilmişti. Artık kimseden yüz görmez olmuştum. Bu da beni fena halde üzüyordu. Ben bekâr kaldığıma üzüle durayım, evdekiler de benim beş budalası olduğuma, git gide aklımı oynatacağıma inanmışlar. Biraz hava alır, belki kendine gelir diye bir seyahat tertip etmişler. İzmirdeki dayıma gizliden mektup yazıp beni oraya çağırtmışlar.

Babamın ölümünden sonra dayımın elinde büyüdüğüm için kendisini çok severim. Mektubunu alınca hemen yol hazırlığına giriştim. Ayın beşinde kalkacak vapurla gitmek üzere biletimi aldım. Kamaramın numarası da beşti ve tabii keyfime de diyecek yoktu.

Bavullarımı kamaraya bıraktıktan sonra güverteye çıktım. Çok güzel bir mayıs günüydü. Güneş, denizin üstüne sanki altın tozları döküyordu. Vapur Marmaraya açıldıktan sonra da uzun zaman güvertede kaldım. Çünkü tabiatin güzelliklerini, daha doğrusu bir güzelini hayran hayran seyre dalmıştım.

Sarışın, son derece sevimli, insanı bir bakışta kendisine âşık edebilecek bir kızdı bu... O da benim gibi yalnızdı. Yalnız olduğu için de biraz sinirli, sıkkın görünüyordu. Kamarasına bir yabancının eşyalarını koymuşlar. Aramış, taramış bu eşyaların sahibini bulamamış.

— Üzülmeyiniz, dedim, elbette sahibi çıkar. Öyle kaşlarınızı çatmayınız. Size hiç yakışmıyor!.

Büsbütün çatındı:

— Biraz daha ciddî olsanız iyi edersiniz! dedi.

— Çok ciddiyim. Hoşuma gidiyorsunuz!.

— Benim böyle saçma sözler dinliyecek vaktim yok! diye fırlayıp yürüdü.

Daha yolumuz uzundu. Birdenbire ürkütmek istemedim. Fakat içimden bir his:

— İşte beşinci!.

Diye sesleniyor ve bana cesaret veriyordu.

Güvertede biraz daha dolaştıktan sonra kamarama gittim. Kapıyı açıp girince içerde bir çığlık koptu.

— Ne arıyorsunuz burada?

— Burası benim kamaram!

— Hayır, benim kamaram... Çıkın dışarı. Hem görmüyor musunuz, soyunuğum... Çıkın!

Nasıl görmez olurdum?. Görmüş ve büsbütün çılgına dönmüştüm :

— Hiç telâş etmeyin! dedim. Duyarlarsa boş yere kepaze oluruz. Benim hayatımda beş sayısının büyük rolü vardır. Bunu bana bir kadın söyledi. Bugün ayın beşi... Aylardan da beşinci ay. Bu kamara beş numaralı kamara. İşte biletim... Demek yanlışlıkla ikimize de ayni numarayı vermişler. Bundan evvel dört defa nişanlanıp ayrıldım. Siz benim besinci nişanlım olacaksınız. Reddetmeyiniz, sizi seviyorum.

Gelip karşımda durdu. Gülümsiyerek:

— Demek sizin hayatınız hep beş rakamile dolu. Beş kardeşleri de biliyor musunuz?

— Ne demek?.. Ben beşin ilmini, edebiyatını bile bilirim. Beş kardeşler, şu Kanadalı beşizler değil mi?

— Hayır. Bu beş kardeş!..

Hain kız, dişlerini sıkarak böyle dedi ve apansız beş parmağının izi de yanağımda kalan elini şap diye suratıma indiriverdi.

— Devamı 11 inci sayfada —

ÇÖMLEKOĞLU ve Ailesi

Güldürücü Roman

Yazan : Ercümend Ekrem TALU

— 1 —

O sabah, aktar İdris efendi, yere serili ipincecik döşeğinin içinde, civardaki horozların avazları ile uyandığı zaman afal afal etrafına bakındı.

Az ötedeki kendi yatağında, karısı Şazimend hanım hâlâ mışıl mışıl uyuyordu. Kapının dibinde yanan idare lâmbası bütün gece tütmüş, odanın içersini, gırtlağı yakan hafif bir gaz kokusu bürümüştü.

İdris efendi:

— Hayırdır inşallah!, diye söylendi. Hanidir, böyle acaip bir düş görmedi idim!

Ve bahsettiği o rüyanın tesiri altında artık başını yastığa koyamıyacağına kanaat getirerek, kadını daima hakir görmeğe, bir hizmet halayığı telâkki etmeğe alışmış bir erkek hotgâmlığı ile, hatununa seslendi:

— Yahu! Kalk.. Kahve pişir!.

Şazimend hanım çapaklı gözlerini araladı. Şaşkın bakışları odanın içinde hızlı bir lâmelif çevirdikten sonra, kocasının üzerinde karar kıldı:

— Sabah ezanı okundu mu? Duymadım zahir..

— Ezan mezan okunduğu yok. Rüya gördüm de uyandırdım. Sen fazla lâf etme. Kahve yap, haydi!

Kocasının her emrini körükörüne yerine getirmek kendisinde ikinci tabiat hükmüne girmiş bulunan kadıncağız doğruldu, ayağa kalktı, topukları çarpılmış eski mercan terliklerini giyip, sessizce mutfağa indi.

Odada yalnız kalan İdris efendi, rüyasını, yüksek sesle tabire koyuldu:

— Çiçek demeti, beklenmedik bir haberdir. Kırmızı tez demektir. Fışkı da paraya delâlet eder. Hay anasını!. Boğazıma kadar battım, be! Boğulacağım sandım âdeta!. O ak sakallı adam da kim oluyor? Yüzünü seçemedim. Ermişlerden biri olacak her halde. Çiçeği bana o uzattı. Ondan sonra lâğımın içine düştüm... Acaip olmasına acaip bir düş. Rabb'm hayıra tepdil etsin. Bakalım... Çıkar elbette! Şimdilik bizim kaşık düşmanına bir şey söylemeyim. Yedi mahalleye yayar sonra...

O esnada, Şazimend hanım da, bacaklarının arasında, sürtüne sürtüne dolaşan kediyi çiğnememek için yerde âdeta tango figürleri çizerek, elde tepsi, içeri girdi.

Kedinin kendisini mecbur ettiği ayak manevraları yüzünden, getirdiği kahve azıcık tabağa dökülmüştü. Bu, İdris efendinin en çok ziddına giden şeylerden biri idi. Her defasında öfkelenir, çıkışır, bir araba dolusu lâf ederdi.

Şazimend hanım tepsiyi korka korka uzattı.

— Kedi.. diyerek özür dilemeğe bulaşıyordu.

— Ne kedisi? Ne olmuş kediye? Ona bugün işkembe al da yedir. E mi? Çoktandır hayvan manca yüzü görmedi. Gel, pisi pisi!.

Cömertliği tutmuştu. İdris efendi, kedi gibi, kuş gibi ehli hayvanların manevî kudret sahibi olduklarına inananlardandı. Zertop bir işkembe ziyafeti ile tatyip edilecek olursa, görülen rüyanın hayra tebdilinde ola ki âmil olurdu.

Şazimend hanım da hayrette idi. Kocası filcanı "gık!,, demeden almış, keyifli keyifli höpürdetiyordu.

Bu âilede, evin erkeğine sual sormak âdet olmadığından, kadıncağız, rüya bahsini bir türlü açamıyor, lâkırdının "gelişatı,, nı İdris efendiden bekliyordu.

Beklemesi boşa gitti. Kahvesini bitirir bitirmez kalkıp giyinen aktar, merdiven dibinde pabuçlarını ayaklarına geçirirken, sadece:

— Namazı camide kılarım gayri...

Diyerek sokağa fırladı.

Dükkânının önünde mangalını yelpazelemekle meşgul kahveci Hacı baba bile, İdris efendinin bu erkenciliğine şaştı.

— Hayrola, İdris efendi? Ne o böyle sabah sabah?.

— Bilmem, Hacı baba. Beni pek uyku tutmadı bu gece.

— Tahta bitinden mi uyuyamadın, yonsa? Sinci yavşak zamanıdır onların. Meretler göze görünmeden öyle bi dalar, öyle bi haşlarlarkin... Büber gibi yakarlar alimallah.

Uyku tutmayışına bir sebep göstermek lâzımdı. İdris efendi, kahvecinin zan ve tahminini hazırcacık kabul etti.

— Evet. Pek fena ısırıyorlar, cenabetler!

— Sende bi toz vardı, ya?

Hacı baba bu sözleri bıyık altından gülerek, taş atma kabilinden söylemişti. Aktar ya farkında olmadı, veyahut ki aldırmadı.

— Tükendi o toz... cevabını verdi.

Ve kahveden içeriye girip otururak, bir çay ısmarladı.

Bu da onun için görülmemiş bir hovardalıktı. Hacı baba, bu mahallede kahve açtı açalı, aktarın gelip de çay, kahve içtiğini, hele böyle sabah vakti hiç hatırlamıyordu.

Taze demlenmiş, "tavşan kanı,, çayı getirip önüne koydu; takdir bekledi. Lâkin İdris efendi yine düşünceye dalmıştı. Oralı olmadı bile.

— Fazla masraf yapıyorum diye kocam daima surat asıyor!

— Benimki de öyle ama, suratını asacağına borçlarını as diyorum!...

Az sonra tan yeri iyiden iyiye ağarıyordu. Aktar, örme kesesinden çıkardığı çay parasını tezgâhın üstüne fırlatıcasına atarak, baştan savma bir de:

— Eyvallah!

Savurduktan sonra camiin yolunu tuttu.

O erken saatte cami tenha idi. İmamın arkasında tek bir saf dahi meydana getirmiyen cemaat birazdan kulübesine yatmağa gidecek olan mahalle bekçisi ihtiyar Tahir ağa ile, kimin nesi olduğu hâlâ bilinmiyen ve çorap satmakla geçinerek mahallede kimse ile ülfet etmiyen Buhârâlı Abdüssettar adındaki esrarengiz adamdan ve bir de dilsiz, yarı meczup ve serseri bir oğlandan ibaretti.

Onların sırasında yer alan İdris efendiye, imam taaccüple baktı, mihraba yönəldi. Zihni, boyuna, geceki gördüğü rüyadan sıyrılamıyan aktar sureleri biribirine karıştırıyor, sağa selâm verecek iken yüzünü sola dönüyor, namazını şaşırıyor, yanındakilere de şaşırtıyordu.

İbadet sona erince, imam, yanına gelip, merakla sordu:

— Vahtı şerifler hayırlar olsung, Idriys efendi! Ne o beyle irken irken? Mescidimize sabah salâtında pek geldiğiniz yoğudu. Hızır aleyhisselâmı mı gollâyorsuğuz yonsa? O mübarek buralara uğramaz. Ayasofya câmisinğe varmalu, top gandilin altında gollamalu hazreti!

Ve yaptığı zarafeti kelâmdan pek memnun, sualine cevap beklemeden, enfiye kutusunu uzattı. İdris efendi, ömründe belki ilk defa olarak bir tutam enfiye çekip bol bol aksırıktan sonra:

— Kusura bakma hocafendi, dedi; bir şey danışacağım.

— Buyur.

— Rüya tâbir etmesini bilir misin?

— Rüya mı gördüng?

— Evet.

— Ne vahıt gördüng?

— Bu gece.

— Onu dimeklik istemeyorum. Hemen uyhuya vardığında mı gördüng, zabaha garşı mı?

— Sabaha karşı idi.

— Zabaha garşı görülen düşte daima beşaret vardır. Olmıya illâ hayır! Ne gördüng bahayim?

— Bir büyük meydan...

— Feraha çıkacağın. Gözel. Sonra?

— Bana doğru ak sakallı bir adam geldi.

— Eyi. Hayırlı bir haber getiriyor.

— Elinde bir demet çiçek...

— Oh, oh! Gısmet.

— Hepsi de kıpkızıl gül...

— Gızıl, tezlik ifade eder. O haberi bögün alacağın, her ne ise.

— Tam, ben çiçekleri o adamın elinden aldım...

— Uyhun mu açıldı?

— Yok. Önümde, hâşâ huzurdan lâğım varmış. Ayağım kaydığı gibi haydi ben içeriye. Burama

— Devamı 11 inci sayfada —

— Karşıki sayfadan —

kadar, edeptir söylemesi fışkıya battım.

İmamın yüzü güldü; gözlerinin içi parladı.

— De, hadi, işing oldu İdriys efendi, dedi. Sağa ulu bi gısmet, bi nasip var. Hem de yahın vahıtta. Fakiyri de hâtırdan çıharma, olu mu?

— Mümkün mü, hocafendi? Cenabı Hak ihsan etsin yoksa.

* * *

İdris efendi düşünceli düşünceli, ilk okulun karşısındaki dükkânına vardı. Kepenkleri açtı, içeriye girdi. Sıçanlar her vakitki gibi raflarda dolaşmışlar, kök kutularının arasında cirit oynamışlar, öteye beriye çöreotuna benzer maddî izler bırakmışlardı.

O sabah, İdris efendinin dükkânına düzen vermeğe bile isteği yoktu. Üzerinde bir kurban postu serili peykesine çıktı, bağdaş kurdu, oturdu.

Kendi kendine söyleniyordu:

— Rüya bu. Hiç benim gibi adamın rüyası çıkar mı? Nerede bende o kısmet? Allah benim rızkımı bu dükkândan vermiş. Daha ötesi yok. Rahmetli babam da burada yıllarca sinameki, çadıruşağı, kilermeni satıp geçindi. Çok şükür o da namerde muhtaç olmadı, ben de olmuyorum. Amma vakitler eski vakitler değil. Peder ekmeğin okkasını yirmi paraya yedi, kırk paralık kömürle ısındı.

—Arkası var —

KİM GENÇ GÖRÜNMEK İSTİYOR

Hayret verici bir keşif BURUŞUKLUKLARA SON VERİYOR

50 YAŞLARINDAKİ KADINLAR 35 İNDE GÖRÜNEBİLİRLER

BU TECRUBEYİ Yapınız

Cild hüceyrelerinden istihraç ve tıpkı sıhhatli bir genç kız cildinin hayati unsurlarına müşabih olan yeni ve kıymetli bir hülâsa... Bütün dünyada tanınmış Viyana üniversitesi profesörü bir cild mütehassısı tarafından keşf ve büyük bir itina ile seçilmiş genç hayvanlardan istihraç ve «BIOCEL» tabir edilen bu hülâsa şimdi cild gıdası olan penbe renkteki Tokalon Kreminde mevcuttur. Her akşam yatmazdan evvel bu kremi kullanınız. Siz uyurken cildiniz bu kıymetli cevheri massederek beslenir. Her sabah uyandığınızda cildinizin daha açık, daha taze, DAHA GENÇ, daha yumuşak olduğunu göreceksiniz. Gündüzleri için de (beyaz renkteki yağsız) Tokalon Kremini kullanınız. Bu basit ve kolay tarzı tedavi sayesinde her kadın 10 yaş gençleşebilir ve bütün genç kızların gıpta nazarile bakacağı şayanı hayret bir cild ve bir ten temin edebilir. Tokalon Kremlerinin memnuniyet verici semereleri garantilidir. Aksi taktirde paranız iade olunur.

TÜRK MEŞHURLARI ANSİKLOPEDİSİ

Yazan:
İbrahim Alâettin Gövsa

İki senedenberi hazırlamakta olduğumuz ve üstad İbrahim Alâettin Gövsanın üzerinde on senedenberi emek sarfettiği bu çok mühim eser her ay başında 36 sayfalık fasiküller halinde intişar edecek ve bütün eser 12 fasikülde, yani 1 senede tamamlanacaktır.

Türk Meşhurları bütün Türk münevverlerinin kütüphanesinde bulunması lâzım gelen yegâne eserdir.

Türk Meşhurlarında Türk tarihine karışmış binlerce simayı en yeni ve en hakiki tercümei hal ve resimlerile bulacaksınız.

Türk Meşhurları'nın ilk fasikülü un çıkacağı tarih yakında ilân edilecektir. Her fasikülün fiyatı (50) kuruş olacak ve kâğıt buhranı dolayısile mahdut miktarda tabedilecektir. Arzu edenler fasiküllerini temin etmek için isimlerini şimdiden bulundukları semtin veya şehrin Yedigün bayilerine kaydettirebilirler. Türk meşhurları son senelerde çıkan en nefis ve en kıymetli eser olacaktır.

Yavrunun kuvvetli, sağlam olmasını, neşeli büyümesini istersen

FASFOTİN NECATİ

Yedir.

Vitamini bol, kalorisi fazla bu kıymetli bebek gıdasını minimini lere mutlaka yediriniz.

TAKLİTLERİNİ ALMAYINIZ.

Bahçekapı: SALİH NECATİ

NECAT ismine dikkat.

NEVROZİN

Baş, Diş, Romatizma, Nevralji, Kırıklık ve

BÜTÜN AĞRILARI DERHAL KESER

İcabında günde 3 kaşe almabilir. Taklitlerinden sakınınız.

Her yerde ısrarla Nevrozin isteyiniz.

HİKÂYE

— 9 uncu sayfadan devam —

Hikâye bu kadardır. Fakat her işin kuyruğunu da merak edenlere kısaca söyleyivereyim:

Muallâ ile (bana beş kardeşi öğreten kız!) anlaşmamız çok zor olmadı. Beş sevdasından vaz geçmek ve beşinci defaya kadar evlenmeğe kalkmamak şartile karım oldu. Zaten onun sevdası bendeki beş hastalığını tamamen yok etmişti.

Çalapala

İkramiyeli **A** ile **C** üzdanı

alarak

birikmiş paralarını işletenlerin sayısı gittikçe artıyor.

Çünkü

YAPI ve KREDİ BANKASI'nın

yeni bir

İkramiyeli Kura

hazırlamakta olduğunu çok kişi duymuştur.

KARİKATÜR

İDAREHANESİ

İstanbul, Ankara caddesi, Acımusluk sokağı, No. 7.
Telgraf: İstanbul KARİKATÜR
Telefon: 23031

ABONE ŞARTLARI

Türkiyenin her tarafı için seneliği 750, altı aylığı 375 kuruştur.

Ecnebi memleketler için seneliği 1200, altı aylığı 600 kuruştur.

İdarehaneye gönderilen yazı ve resimler, basılsın basılmasın geri verilmez.

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S.

Basıldığı yer: Yedigün Matbaası

Karikatür

TOMBUL TEYZE KAYAK SPORLARINDA:
Kocası — Artık dayanamıyacağım...
Tombul teyze — Karlara mı?
Kocası — Hayır, bu dağlara!..

T.T. POSTASI

Beşiktaş D. V. Şaşmaz:
S — Tombul teyzeciğim, çocuklarınızı nerede okutacaksınız?
C — Şimdilik evde... Akıl Hocasından hususî ders alacaklar!

K. D. Ereğli Z. Z. Marazlı:
S — Bendeniz çok zayıfım, sizi tombullatan reçetenin kopyasını rica edeceğim...

C — Başkaları da reçeteyi yaptırır da rakiplerim çoğalır diye korkarım. Maamafih eğil de kulağına bir nasihat vereyim: (Marazlı) yı bırak (Geniş) ol!

Akşehir K. T.:
S — Tombul teyze neden kendi gibi bir adamla evlenmedi?

C — Oğlan şişman, kız şişman, araya girdi bir düşman, olmasın diye!